

BUDGETFORLIG

2020-2023

Mellem følgende partier og liste er der den 9. oktober 2019 indgået aftale om budget 2020-2023:

- Venstre
- Socialdemokraterne
- Dansk Folkeparti
- Det Konservative Folkeparti
- Fælleslisten

1. INDLEDNING

Forligspartierne anser det for afgørende, at kommunens økonomiske handlefrihed til enhver tid er intakt.

Forligspartierne finder driftsresultatet på ca. 90 mio. kr. i budget 2020 tilfredsstillende. Råderummet, til finansiering af anlæg og afdrag på gæld, er øget i forhold til tidligere års budget. Fokus i budget 2019 var genopretning af driftsbalancen. Driftsresultatet i budget 2020 indikerer, at genopretningsinitiativerne, der blev iværksat i 2019, har haft en positiv effekt.

Forligspartierne er endvidere enige om at fastholde det vedtagne princip fra sidste års budgetforlig om 1% effektivisering i overslagsårene samt de øvrige tidligere besluttede besparelser, hvilket fremgår af tabel 1 nedenfor.

Der er i disse år et ekstraordinært stort anlægsprogram. Det skyldes i høj grad nødvendige nybyggerier, især ny skole i Brande. Forligspartierne anser derfor den hidtidige budgetpraksis om at anvende ekstraordinære engangsindtægter på engangsudgifter for fulgt.

Samlet set bliver der med dette budget fastholdt driftsbesparelser for i alt 27 mio. kr. i 2020 og i budgetperioden reduceres de årlige driftsudgifter ved udgangen af 2023 med i alt 90 mio. kr., se tabel 1.

Tabel 1 DRIFTSBESPARELSER SOM ER INDARBEJDET I BUDGET 2020-2023

driftsbesparelser	2020	2021	2022	2023
mio. kr.	27	48	69	90

Arbejdsmarkedsområdet:

Særligt Arbejdsmarkedsområdet blev pålagt betydelige besparelser i 2019, 2021 og 2022 udover 1%-effektiviseringerne. Forligspartierne anerkender, at området er nået langt med at gennemføre besparelserne i 2019 uden dog samlet set at være kommet helt i mål. Det har givet anledning til at overveje budgetmodellen for området. Forligspartierne er enige om, at områdets budgetsikkerhed skal løftes. Området tilføres derfor midler i dette års budget i tillid til, at det økonomiske løft sammen med den ændrede budgetteringspraksis giver større budgetsikkerhed.

Områdets økonomi har en stor vægt i kommunens samlede økonomi og for den enkelte ledige borgers muligheder for at klare sig selv, betyder det meget at komme i job eller uddannelse. Derfor skal der til stadighed arbejdes med at få endnu flere i job eller uddannelse og dermed opnå yderligere besparelser. Der er derfor igangsat en analyse af evt. yderligere besparelspotentialer. Forligspartierne er enige om, at resultater af denne analyse igangsættes hurtigst muligt. Provenuet herfra tilgår arbejdsmarkedsområdet.

Puljer:

Forligskredsen har gennemgået udvidelsesønskerne og forligspartiernes bemærkninger til udvalgte ønsker er opsummeret nedenfor.

Det har ikke været muligt at imødekomme alle ønsker. Derfor ønsker forligspartierne at tilgodese udvalgsområderne med puljer, der giver udvalgene råderum til løbende at prioritere indsatser på området.

Puljernes nærmere anvendelse og størrelser er præciseret nedenfor i afsnit 2.3.1.

Skat:

Ikast-Brande Kommune har i 2015 gennemført en skattesænkning, hvilket udløste en statslig kompensation for mistede skatteindtægter. Samtidig har kommunen for en årrække mistet muligheden for at regulere skatten. Byrådet er opmærksom på, at Ikast-Brande kommune fra 2021 vil kunne gennemføre skattestigninger. En evt. skattestigning skal ske i henhold til gældende regler, herunder rammerne som de aftales i økonomiaftalen mellem KL og Regeringen.

2. DRIFTSBUDGET 2020-2023

Der gennemføres følgende ændringer til driftsbudgettet som har likviditets- og aktivitetsmæssige konsekvenser i forhold til basisbudgettet 2020-2023:

2.1. Tekniske korrektioner

Der er indarbejdet tekniske korrektioner for 18,495 mio. kr. Der henvises til budgetbog 1 for en nærmere gennemgang heraf. Forligspartierne ønsker at indarbejde alle tekniske korrektioner med få undtagelser.

Undtagelserne er ældreområdets merforbrug på 1,6 mio. kr. til sygepleje og 2,5 mio. kr. af værdighedsmidlerne. Endvidere hæves den generelle usikkerhedspulje med 5 mio. kr. af de foreslåede 7,2 mio. kr.

2.2. DUT

DUT midlerne medtages fuldt ud i driftsbudgettet med 4,1 mio. kr. Der er tale om driftsudgifter afledt af opgaver, som ved lov er pålagt kommunen. De 4,1 mio. kr. har kommunen fået finansieret via bloktilskuddet fra Staten.

2.3. Udvidelser i øvrigt

I overensstemmelse med den vedtagne budgetprocedure er der fremsat en række udvidelsesønsker.

Forligspartierne har drøftet de konkrete udvidelsesønsker.

På baggrund heraf vil forligskredsen tilgodese følgende udvidelser:

Udvidelsesønske	bemærkninger:	Beløb i Mio. kr.
Børneterapi	Partierne er enige om at sikre børneterapien med en udvidelse. Udvidelsen giver mulighed for	0,200

	at tilrettelægge en børneterapi der kan tilpasses efterspørgslen.	
Implementering af Sundhedsaftale 2019 – 2023	Byrådet har tiltrådt sundhedsaftalen i juni 2019. Aftalen handler om det nære sundhedsvæsen og forudsættes implementeret via en lang række delaftaler.	0,300
Blåhøj SFO	Byrådet har besluttet at lukke Kernehuset. En konsekvens heraf er, at landsbyordningen ophører og SFO'en skal have tilført 0,55 mio. kr. årligt.	0,550
Overførelsesområdet – revideret budget og ændret budgetpraksis (AU)	Forligspartierne anerkender områdets udfordringer, jf. ovenfor afsnit 1. Området tilføres 15,748 mio. kr. til revideret budget og ændring af budgetteringspraksis.	15,748
Den Sportslige GrundUddannelse (SGU) på Nordre Skole	SGU'en er et godt og stærkt uddannelses tilbud. Der tilføres midler til området så idrætsprofilskolen kan fortsætte med kun en mindre serviceforringelse. Ordningen evalueres i 2021-22.	0,300
Pulje til implementering af deltidspladser i dagtilbud *	Dagtilbudsloven giver mulighed for at forældre på barsel kan benytte sig af en deltidsplads i dagtilbud. Denne mulighed udvides med en forsøgspulje til at gælde alle forældre. Der udarbejdes en model herfor.	0,200
Midtjyllands Lufthavn	Der bevilliges et driftstilskud til lufthavnen i 2020 og 2021. Beløbet skal tilpasses kommunens faktiske forbrug. Borgmesteren bemyndiges til at forhandle med ejerkredsen.	0,400
Træning før hjælp	Partierne finder "TFH" er et vigtigt tilbud som er egnet til at støtte borgere så de er selvhjulpne.	0,300
Udvidelser i mio. kr.		17,998

*) Evt. uforbrugte midler fra pulje til pasning af egne børn overføres til puljen til deltidspladser.

Øvrige udvidelsesønsker finansieres af nedenstående puljer.

2.3.1 Drifts- og Udviklingspuljer

Alle udvalg (undtaget ØU) tildeles en drifts- og udviklingspulje.

Puljen disponeres af fagudvalget, hvortil den bevillingsmæssige kompetence tildeles. Sagen sættes i forløb som andre udvalgsager til byrådet.

Puljen kan anvendes overalt inden for udvalgets fagområder – og kan efter ansøgning til Byrådet også konverteres til anlægsmidler. Puljen kan således anvendes til at imødegå et demografisk pres, ønske om serviceudvidelser, effektiviseringsinvesteringer eller lignende.

Der er overførelsesadgang fra det ene år til næste år af eventuelle uforbrugte midler. Der er dog ikke overførselsadgang for AU'S pulje, da områdets kommende års budget forventes gennemgået hvert år i forbindelse med budgetlægningen. Dette afspejles også ved, at overslagsårene for AU svarer til budgetåret.

Puljen består af midler, der er varige i de efterfølgende år. Det betyder, at når der er anvendt af puljens midler til varig drift fragår beløbet kommende års råderum. Skal puljerne øges sker det ved de kommende årlige budgetforhandlinger.

UDVALG	2020	2021	2022	2023
SOU	5.400	5.400	5.400	5.400
BUU	900	900	900	900
EVB	200	200	200	200
KFU	300	300	300	300
AU	10.000	10.000	10.000	10.000
TMU	1.000	1.000	1.000	1.000

2.3.2 Andre puljer

Den generelle usikkerhedspulje forhøjes fra 22,8 mio. kr. til 27,920 mio. kr. Puljen har i tidligere år været 30 mio. kr. men forligspartierne finder at 27,920 mio. kr. er et passende niveau. Usikkerhedspuljen er et værn mod de usikkerheder der opstår, når der forekommer en uforudset økonomisk udvikling. Usikkerhedspuljen giver robusthed og afværger ufinansierede tillægsbevillinger, jf. den økonomiske politik.

2.3.3 Anlægspuljer

I anlægsoversigten er medtaget puljer til KFU og TMU. Det er forligspartiernes hensigt at udmøntningen af disse puljer i overensstemmelse med anvendelsesbestemmelserne skal ske i de respektive udvalg, der herved delegeres til at træffe beslutning herom.

3. Budgetreduktioner 2020-2023:

Der reduceres for i alt 27 mio. kr. i 2020. Heraf udgør 20 mio. kr. effektiviseringer, der udmøntes lokalt. De resterende beløb er implementering af tidligere års besluttede besparelser, herunder på skoleområdet.

Forligspartierne fastholder 1% effektiviseringskrav i 2020 og overslagsårene i overensstemmelse med budgetforliget for 2019-2022.

3 Procedure for udmøntning af 1% effektivisering

Alle områders budgetter reduceres, undtagen følgende områder:

- Kommunal medfinansiering på sundhedsområdet pga. regeringens fastfrysning af budgettet hertil i 2020.

Effektiviseringskravet i 2020 på 20,8 mio. kr. (svarende til 1% af budgettet i 2019), forudsættes realiseret ved effektiviseringer på decentralt niveau, hvorved det er den enkelte budgetansvarlige aftaleholder/chefs beslutning om hvordan besparelsen kan realiseres uden væsentlige serviceforringelser for borgerne. Medfører effektiviseringerne væsentlige serviceforringelser er det

udvalget der træffer beslutning herom. Alternativt finder udvalget andre forslag til at opnå effektiviseringen.

4. Øvrige bemærkninger, undersøgelser og vurderinger

Samarbejder:

Forligsparterne er enige om at Ikast-Brande skal udfordre "plejer". Som mental frikommune, og i en tid med et stigende demografisk og økonomisk pres, skal der ses på nye måder at løse opgaverne på. Fokus er fortsat på at borgerne oplever en veldrevet kommune med gode tilbud og samtidig strække de knappe midler mest muligt.

Den fortsatte deltagelse i det fælles, regionale EU Kontor oversendes til behandling i Erhvervs- Vækst- og Bosætningsudvalget.

Hvis Erhvervs- Vækst- og Bosætningsudvalget skal finansiere en udvidelse af den økonomiske ramme til turismesamarbejdet i destinationsselskabet finansieres op til 250 t.kr. af den generelle usikkerhedspulje.

Effektmålinger:

Der skal arbejdes med KPI'er (Key Performance Indicators) på forskellige udvalgte områder. Direktionen kommer med forslag til områder og præsenterer Økonomiudvalget for forslag på 5-8 indikatorer i løbet af 1. halvår 2020.

Tomgangsleje:

Der er stigende lejetab på ældreboliger med kommunal anvisningsret. Der igangsættes derfor en analyse af dette med henblik på udarbejdelse af handleplan, der skal minimere lejetabet. De almennyttige boligselskaber inddrages i arbejdet.

Bygningsmassen:

Der skal arbejdes videre med strategisk og systematisk bygningsoptimering med fokus på reduktion af m² og udnyttelsen af disse. Status på arbejdet præsenteres for Økonomi- og Planudvalget i 2. kvartal 2020.

Sygefravær:

I 2019 har der været fokus på nedbringelse af sygefraværet. Byrådet ønsker fortsat et særligt fokus på nedbringelse af sygefraværet, herunder en kvartalstvis, politisk opfølgning samt indsatsplaner for konkrete handlinger.

Demografi:

Forligspartierne er opmærksomme på effekterne af manglende demografifremskrivning i basisbudgettet. Forligspartierne vil nøje følge udviklingen på de enkelte områder.

Strategi for bæredygtighed og cirkulær økonomi:

I forlængelse af arbejdet med FN's Verdensmål udarbejdes et kommissorium med henblik på at vurdere om der skal nedsættes et § 17.4 udvalg der kan fremme tænkningen om bæredygtighed og cirkulær økonomi i Ikast-Brande kommune.

5. Anlæg

	2020	2021	2022	2023
Hyldegårdskolen - nyt tag	450	450		
Forbindelsesvej Brande Syd + Bestseller Village	1.000	7.000	8.000	4.000
Garland	10.000			
Byrådets anlægs- og udviklingspulje*	11.000	20.000	20.000	20.000
Skole i Brande	65.000	85.000		
Ikast - Jyllandsvej, opgradering af pendlerplads, ny vej, toilet mv.	1.000	2.500		
Anlægspulje til fortovsrenoveringer 2019-2022	1.000	3.000	5.000	2.000
Anlægspulje til bygningsvedligeholdelse**	2.000	3.000	5.000	5.000
Udskiftning af rendestensbrønde i forbindelse med kloakrenoveringer	1.500	1.500	1.500	1.000
Hjælpe-middeldepot	8.000			
Børnebyøster. Ny daginstitution (ejerlejlighedsmodel, betinget af tilsagn fra ISM)	3.000	12.000	25.000	
Branddøre Plejehjem	1.170			
Medfinansiering af bro i Brande	400			
TMU anlægspulje***	3.000	4.000	4.000	4.000
KFU anlægspulje****	1.000	1.000	1.000	1.000
Plejeboligstrategi (24 boliger v/Bøgildlund)	1.000	5.000	13.000	
Ridecenter (v/Vision Vestergade)*****		1.000	7.000	
Forlængelse af O. Vestergaard Poulsens alle/Uhregårds Alle				8.000
Gadelys fra Ikast til Herning (IBKs andel)		1.100		
Renovering af tandplejeklinik i Ikast	11.100			
I alt skatte finansieret	121.620	146.550	89.500	45.000
Pulje til forbedring af genbrugspladserne	2.000	2.000	2.000	2.000

* heraf 500 tkr i tilskud til sammenbygning af Brande Hallerne/skolen og op til 1.100 tkr til busvendeplads ved Garland. Der afsættes årligt 200 t.kr. i driftsbudgettet til folie til håndboldbussen.

** heraf afsættes midler til forskønnelse af bygningsmassen ved administrations Vest mod Vestergade

*** heraf afsættes midler til renovering af kommunale springvand, der gennemføres den tidligere aftalte udskiftning af gadelys i Brande Midtby samt plan for løsning af skader foranlediget af allé træernes rødder.

**** heraf afsættes midler til facilitetsanalyse af hallerne samt kloakforholdene ved Ikast Arena på 200 tkr.

*****Såfremt ridecentret ikke er etableret i henhold til budgettidsplanen annulleres de afsatte midler på hhv. 1.000 tkr og 7.000 tkr.

6. Jordforsyning

Årligt afsættes 15 mio. kr. til køb og byggemodning af jord og samtidig afsættes en indtægt på 15 mio. kr. for salg af jord. Jordforsyningen er underlagt princippet om hvile-i-sig-selv og udgiften til køb og byggemodning af jord tæller med som kommunale anlægsinvesteringer i de opgørelser, som Staten måler kommunens anlægsniveau på.

7. Øvrigt forsyningsområdet

I 2020-23 afsættes 2 mio. kr. til etablering af genbrugspladser m.v. på genbrugsstationerne. Renovationen er underlagt princippet om hvile-i-sig-selv og tæller ikke med som kommunale anlægsinvesteringer i de opgørelser, som Staten måler kommunens anlægsniveau på.

8. Resultatopgørelse

	2020	2021	2022	2023
A. Det skattefinansierede område				
Indtægter				
Skatter	-1.876.987	-1.872.684	-1.919.951	-1.977.328
Tilskud og udligning	-714.761	-713.284	-725.244	-720.495
Indtægter i alt	-2.591.748	-2.585.968	-2.645.195	-2.697.823
Driftsudgifter (ekskl. forsyning)				
Børne- og Undervisningsudvalget	725.938	716.267	706.876	704.802
Kultur- og Fritidsudvalget	55.840	54.639	54.043	54.043
Arbejdsmarkedsudvalget	562.981	557.263	551.542	551.542
Sundheds- og Omsorgsudvalget	700.455	700.514	700.473	704.970
Erhvervskontaktudvalget	5.942	5.876	5.810	5.810
Økonomi- og Planudvalget	277.089	273.306	270.288	270.288
Beredskabskommission	9.641	9.608	9.608	9.608
Teknik- og Miljøudvalget	101.839	100.893	99.965	99.965
Udvidelser	58.697	61.440	63.348	61.368
Driftsudgifter i alt	2.498.422	2.479.806	2.461.953	2.462.396
Løn- og prisreserver	0	53.378	107.203	162.951
Driftsresultat før finansiering	-93.326	-52.784	-76.039	-72.476
Renter mv.	3.704	3.405	3.130	2.758
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-89.622	-49.379	-72.909	-69.718
Anlægsudgifter (ekskl. forsyning)				
Anlægsudgifter i alt	121.620	146.550	89.500	45.000
Jordforsyning				
Køb af jord	15.000	15.000	15.000	15.000
Salg af jord	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Jordforsyning i alt	0	0	0	0
RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	31.998	97.171	16.591	-24.718
B. Forsyningsvirksomheder				
Drift (indtægter - udgifter)	-6.197	-6.197	-6.197	-6.197
Anlæg (indtægter - udgifter)	2.000	2.000	2.000	2.000
RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	-4.197	-4.197	-4.197	-4.197
C. RESULTAT I ALT (A+B)	27.801	92.974	12.394	-28.915
FINANSIERINGSOVERSIGT				
Ændring af likvide midler				
Resultat i alt	27.801	92.974	12.394	-28.915
Optagelse af lån	-2.700	-2.700	-2.700	-2.700
Afdrag på lån	34.431	46.355	36.173	37.142
Øvrige balanceforskydninger	1.558	-14.845	-3.449	-3.452
SAMLET RESULTAT (ændring af likvide aktiver)	61.090	121.784	42.418	2.075
ALTERNATIVT KASSTRÆK 1				
Usikkerhedspuljer anvendes ikke	-27.920	-27.920	-27.920	-27.920
ALTERNATIVT KASSTRÆK 1	33.170	93.864	14.498	-25.845
ALTERNATIVT KASSTRÆK 2				
Usikkerhedspuljer anvendes ikke	-27.920	-27.920	-27.920	-27.920
Finansieringstilskud i overslagsår		-38.136	-38.136	-38.136
ALTERNATIVT KASSTRÆK 2	33.170	55.728	-23.638	-63.981

Ikast-Brande Kommune agter at hjemtage lån i den kommende 4 års periode i henhold til lånereglerne. Dette bevirker, at der kalkuleres med optagelse af lån til investeringer i energibesparende foranstaltninger og renovation svarende til 2,7 mio. kr. årligt.

Budgetforlig 2020-23 tiltrædes den 9. oktober 2019

Ib Lauritsen

Ib Lauritsen

Simon Vanggaard

Simon Vanggaard

Annette Mosegaard

Annette Mosegaard

Kasper Pauli

Kasper Pauli

Henrik Kraglund

Henrik Kraglund

Henrik Engedal

Henrik Engedal